

Biedrība „Droša Medicīna” rūpīgi seko līdzī situācijām, kas tieši skar pacientu tiesības – kurās institūcijās, to skaitā arī medicīnas un ārstniecības iestādēs, tās tiek ievērotas, bet kurās tomēr ir manāmi būtiski pārkāpumi. Biedrība „Droša Medicīna” tika izveidota, lai aizstāvētu pacientu tiesības un palīdzētu tiem pārliecināties par pakalpojuma saņemšanas kvalitāti. Līdz ar to, īpaša uzmanība tiek pievērsta vienai no bīstamākajām medicīnas nozarēm - ārstniecības iestādēm, kurās tiek pielietoti jonizējošā starojuma avoti (rentgena iekārtas, radioterapijas iekārtas, lineārie paātrinātāji, utml.), jo tieši jonizējošais starojums var modificēt šūnas, kas var būt par iemeslu onkoloģiskām saslimšanām. Detalizēti iepazīstoties ar SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (turpmāk tekstā – RAKUS) mājas lapas www.aslimnica.lv sadaļu „Iepirkumi”, kā arī Iepirkumu uzraudzības biroja mājas lapu www.iub.gov.lv, tika konstatēts, ka kopš 2012. gada augusta RAKUS jonizējošā starojuma avotu saturošajām rentgena iekārtām nav veikti funkcionālās atbilstības testi, kurus nepieciešams veikt atbilstoši 2005.gada 2.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr. 581 196. punkta prasībām. Saskaņā ar Starptautiskās Atomenerģijas drošības standartu Nr. 115 „Starptautiskie drošības pamatstandarti aizsardzībai pret jonizējošo starojumu un starojuma avotu drošībai” pat neliela jonizējošā starojuma deva var izraisīt onkoloģiskas slimības. Tāpat arī zināms, ka RAKUS vēža saslimšanas ārstēšanai pielieto lineāros paātrinātājus, sniedzot milzīgas jonizējošā starojuma dozas pacientiem, bet šie lineārie paātrinātāji tā arī nekad nav tikuši pārbaudīti no trešās puses institūciju – inspekciju puses, kuras akreditētas atbilstoši LVS EN ISO/IEC 17020 standartam, neskatoties uz minēto noteikumu prasībām. SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” ir lielākā daudzprofilu ārstniecības iestāde Latvijā un viens no Latvijas lielākajiem uzņēmumiem, kurā strādā 4800 darbinieki un tā apkalpo vairāk nekā 70 000 pacientu gadā. Kā katrā biznesā – svarīgs faktors ir peļņas gūšana, bet kāpēc to darīt uz pacientu rēķina, pakļaujot visus diagnosticētos pacientus vēža riskam – nav saprotams. Tātad, ja kaut viens no apstarotajiem pacientiem vērsīsies tiesā ar prasību par iestādes kaitējuma nodarīšanu personas veselībai, tad tieši nepārbaudīto iekārtu/ierīču fakts var būt tas, kas veicinās tiesas lēmumu ne par labu slimnīcai. Savukārt slimnīca, veicinot šādu komercpraksi var būtiski ieslīgt parādos un tērēt ne tikai savas iestādes budžetu, bet arī papildus noslogot valsts institūcijas un valsts budžetu. Pēc publiski pieejamās informācijas izriet, ka RAKUS 2012.gada maijā ir beidzies iepirkuma līguma termiņš (2010.

gada iepirkums RAKUS 2010/33M) ar pārbaudītājiem, kas veica rentģenu pārbaudes un jauns līgums nav noslēgts, tātad rentģena pārbaudes, sākot no 2012.gada maija mēneša RAKUS slimnīcā netiek veiktas.

Nemot vērā augstāk minētos faktus, rodas sekojoši jautājumi:

- *Uz kāda pamata RAKUS tika pieņemts lēmums neievērot 2005.gada 2.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr. 581 196. punkta prasības un vispār nepārbaudīt nevienu lineāro paātrinātāju, lai arī ar tiem tiek sniegtas nāvīgas dozas pacientiem?*

- *Uz kāda pamata RAKUS, sākot no 2012.gada maija mēneša, neveic rentģenu pārbaudes?*

Biedrība „Droša Medicīna” informē, ka augstāk norādītie aspekti nav visi, kas satrauc pacientus. Pacientus satrauc būtiskākais – pašu drošība un veselība, jo veselību un dzīvību nevar nopirkt par naudu. Biedrības „Droša Medicīna” mērķis ir uzlabot veselības aprūpes sistēmu un veicināt tās caurspīdīgumu, lai aizstāvētu cilvēka veselību un dzīvību. Līdz ar to, lūdzam RAKUS atbildēt uz šajā vēstulē uzdotajiem jautājumi desmit dienu laikā.

Pielikumā:

1. Instrukcija iepirkumam „Jonizējošā starojuma avotu parametru testēšana un darba zonas monitoring” ar identifikācijas Nr. RAKUS 2010/33M uz 5 lpp.
2. Instrukcija iepirkumam „I un II grupas medicīnisko ierīču ekspertu tehnisko pārbaūžu nodrošināšana” ar identifikācijas Nr. RAKUS 2011/30M uz 16 lpp.
3. Atklāta konkursa nolikums “Medicīnisko ierīču tehniskā uzraudzība” identifikācijas Nr. RAKUS 2012/74 K uz 31 lpp.

Biedrība "DROŠA MEDICĪNA"
Sniega iela 3-3, Rīga, LV-1015, Latvija
Tālrunis 26422640, fakss 66017616
E-pasts: info@drosamedicina.lv
www.drosamedicina.lv